

Тази неделя в [електронната библиотека](#) на [desebg.com](#) представям сборника на [Комисията по досиетата](#) „Държавна сигурност и земеделците (1944-1991)“, чиято премиерата се състоя в Правно-историческият факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“ [преди броени дни](#)

.

Фототипно издание излиза под №51 от документалната поредица „Из архивите на ДС“ на независимия държавен орган, натоварен с осъществяване на държавната политика за популяризиране на документите на репресивния апарат на БКП в периода 1944-1989 г.

Сборникът е част от изследователската програма на Комисията за 2018 г., а премиерата закъсня с две години поради настъпилата пандемия от ковид-19.

Хартиеното издание на сборника съдържа 99 документа, а в разширеното електронно издание (DVD) са включени 275, като подборът е направен от над 250 архивни единици.

Сборникът дава ясна представа за разправата на комунистическия режим със земеделската опозиция след 1945 г. като част от унищожаването на политическите партии за установяването на тоталитарен режим от съветски тип.

Още след 9 септември 1944 г. в отделение „А“ на Държавна сигурност (вътрешното политическо разузнаване) съществува структура, която се занимава с разработването на земеделците, независимо от факта, че един от техните лидери Никола Петков е министър без портфейл в първото правителство на ОФ с премиер Кимон Георгиев.

В сборника са включени архивни документи, които разкриват, както наблюдаването и разработването на опозиционния БЗНС, така и акцията по арестуването на неговия лидер Никола Петков, заедно с останалите депутати от партията през 1947 г. и последвалото разтуряне на политическата организация.

След разбиването на БЗНС „Никола Петков“ Държавна сигурност въвежда термина „бивша земеделска опозиция“ (БЗО).

В сборника са представени документи за преследването на БЗО след 1947 г. Съдбата ѝ е същата като на останалите политически противници на компартията – въдворяване на изявените ѝ представители в лагери или осъждането им на различни години затвор.

Това обаче не е всичко. Оцелелите земеделци от забравената партия, както и нейната младежка организация са подложени на щателно наблюдение след излизането им от лагерите или затворите.

Архивните документи разкриват в най-пълна подробност агентурно-оперативните мероприятия на Държавна сигурност срещу земеделците в страната десетилетия наред.

Репресивният апарат на тоталитарната БКП има две основни задачи спрямо тях. Първата е да успее да ги „приобщи“ към политиката на компартията.

В този стремеж се използват всякакви средства от купуване на съвести с обещания с освобождаване от лагери или затвори до подписване на декларации за прекратяване на

Държавна сигурност и разбиването на земеделската опозиция

Написано от Христо Христов
Неделя, 07 Ноември 2021 19:37

опозиционна дейност и публични разкаяния за минали позиции.

Към по-непоколебимите земеделци, които не са били пречупени, ДС е прилагала политика на „разлагане“ на БЗО, включваща наблюдение, преследване и административна репресия, както на пряката жертва, така и на нейното семейство.

Както и останалите документални издания на Комисията по досиетата и това се разпространява безплатно и може да бъде намерено в централата на независимия държавен орган на ул. "Врабча" 1 в София. А неговият електронен формат, както и разширен електронен вариант на сборника (DVD) могат да бъдат изтеглени от сайта на Комисията - [виж ТУК](#) .

„Държавна сигурност и земеделците (1944-1991)“, издание на Комисията по досиетата, 2018 г.